

2016-09-30

NU SKA BLYSÄNKEN OCH KROKAR RENSAS BORT FRÅN MATKAKOSKIS BOTTEN

Fiskeplatsen i Matkakoskiområdet i Torneälven ska rensas under vecksoludet från och med i morgon den 1 oktober. Projektet har flyttats från planerade juli-månad på grund av hög vattennivå. Nu är omständigheterna bättre. Dykarna ska samla in blysenken, krokarna och linor som fastnat i botten. Föreningen Tornion Kalamiehet är ansvarig för projektet och Haparanda Sportfiskeklubb är deras partner i arbetet.

Den fria Torneälven, på riksgränsen, är den viktigaste lekplatsen för vildlaxen i Östersjön och älven är en populär fiskeplats.

Tornion Kalamiehet är den största finansiären i projektet, men föreningen har också fått extern finansiering till rensningsoperationen. De andra bidragsgivarna är gränsälvscommissionen (samarbetsbidrag), Lapplands NTM-central, Rapala-fonden, styrelsen för Torne-Muonio-Könkämä älvars gemensamma spöfiskeområde och Matkakosken urheilukalastajat (sportfiskarna på Matkakoskis finska sida). Även Röda Korset har jour under dykningarna.

Frivilligt arbetar, vid sidan om Tornion Kalamiehet, också Haparanda Sportfiskeklubbs medlemmar. Dykare kommer från dykarföreningarna Tornion Urheilusukeltajat ry och Tornionlaakson Sukellusseura ry. Dykarnas löner är den största utgiften i projektet.

Vattenområdets ägare, i Finland Matkakoski AB och i Sverige Kristiina Äijä, har gett tillstånd att ta bort blyet från Torneälvs botten. På finska sidan av älven är rensningsarealen ca 3000 kvadratmeter och på svenska sidan ca 1000 kvadratmeter. På svenska sidan förekommer ca 10 gånger mer bly än på finska sidan, en gissning är att det finns flera tusen kilo bly på botten.

- Målet är att rensa bort all skräp från botten. Årligen fastnar ett stort antal krokarna, blysenken och linor i forsens stenar och botten, säger Aarre Lehto i Tornion Kalamiehet-föreningen. Lehto önskar att man även fortsättningsvis ska kunna rensa botten, att det inte blir en engångshändelse.

Rensningen ska ske under lågvatten, det vill säga i slutet av juli. När temperaturen är hög är vattnet som lägst och vattnet varmt, så att dykarna kan arbeta tillräckligt länge. En dykare kan arbeta i vattnet ca 2 timmar i sträck.

Gränsälvscommissionen vill fästa uppmärksamhet till vattnens och vattenmiljöns tillstånd samt till hållbart fiske när den ger bidrag till projektet.

Gränsälvscommissionen motiverar utdelningen av samarbetsbidraget till rensningsprojektet så här:

- Matkakoski-projekt knyter samman två fiskeföreningar över gränsen med gemensam verksamhet som främjar skydd av vatten och miljö och möjligen bidrar till att miljömedvetenheten hos fiskare och lokalbefolkning ökas.

Bakgrundsinformation

Finsk-svenska gränsälvscommissionen vill bidra till att utveckla verksamheter och projekt som främjar samarbete över gränsen. I november utlyste kommissionen möjligheten att söka bidrag för detta ändamål. Aktörer från Sverige och Finland hade möjlighet att söka bidrag till

2016-09-30

konkret gränsöverskridande samarbete som har anslutning till Tornedalen, dess natur, miljö, kultur och människor.

Kommissionen fick in 17 ansökningar längs Torne älv från båda sidor av gränsen. Sista ansökningsdag var den 31 december 2015. Vid sitt möte den 12 februari beslöt kommissionen att dela ut bidrag till två av ansökningarna. Det andra var ett gemensamt kursprojekt om entreprenörskap mellan Ylitorniogymnasiet –Gränsälvgymnasiet i Övertorneå.

I slutet av år 2016 blir det igen möjligt att söka gränsälvskommisionens samarbetsbidrag. Kommissionen informerar om detta senare i år.

KONTAKTUPPGIFTER:

Matkakoski-projekt
Aarre Lehto, föreningen Tornion Kalamiehet,
tel.+358405383435